

Marek Gumkowski

"Powieść jako wypowiedź filozoficzna", Krzysztof Pomian [w:] "Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu", pod red. M. Głowińskiego, J. Sławińskiego, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 142

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) MICHALSKI Bohdan Karol: System "Ontologii Ogólnej" czyli "Ogólnej Nauki o Istnieniu" Stanisława Ignacego Witkiewicza. (Studium biologicznej wersji monadyzmu). W: Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu. Pod red. M.Głowińskiego i J.Sławińskiego. Wrocław 1972, IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXX, s. 199-226.

Próba przełożenia głównych twierdzeń podstawowego dzieła filozoficznego S.I.Witkiewicza, "Pojęcia i twierdzenia implikowane przez pojęcie Istnienia", na język tradycyjnej filozofii, wyodrębnienia sensów, które składałyby się na konkretną całość, oraz krytycznego ustosunkowania się do niektórych elementów wywołu Witkiewicza.

BP/47/21

M.G.

(I) POMIAN Krzysztof: Powieść jako wypowiedź filozoficzna. (Próba strukturalnej analizy "Nienasycenia"). W: Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu. Pod red. M.Głowińskiego i J.Sławińskiego. Wrocław 1972. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXX, s. 9-31.

Autor rekonstruuje relacje, jakie łączą poszczególne elementy świata przedstawionego w "Nienasyceniu", odnajduje więzi logiczne odpowiadające zależnościom przyczynowym między tymi elementami oraz próbuje zbudować system pojęć, który mógłby korespondować z fabułą powieści. Kluczowym zagadnieniem analizy okazuje się wyodrębnienie dwóch podziałów-przeciwstawień: pomiędzy pierwiastkiem swoiście ludzkim a pierwiastkiem animalnym (ten podział określa strukturę problematyki jednostki w "Nienasyceniu") oraz między jednością a wielością. Kwestię tego drugiego przeciwstawienia rozszerza na inne obszary problematyki związanej z artystycznym i filozoficznym dziełem Witkacego.

BP/47/22

Y.G.